

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การวิเคราะห์การดำเนินงานของหน่วยธุรกิจใด ปกติสามารถจัดแสดงออกมาได้ในรูปของงบการเงินที่สำคัญ ๆ อันประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบดุล และงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน โดยที่พิจารณาว่าผลการดำเนินงานของธุรกิจนั้น ในรอบบัญชีหนึ่ง ๆ จะมีผลอย่างไร มีกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์การดำเนินงานออกมาในรูปของผลกำไรหรือขาดทุน ไม่ใช่เป็นปัจจัยสำคัญแต่ประการเดียว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่มีความสำคัญและจะต้องพิจารณายิ่งมาก เช่น สมรรถภาพในการผลิตของธุรกิจเป็นอย่างไร ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลของธุรกิจนั้นมีมากหรือน้อย การลงทุนในทรัพย์สินถาวรมีจำนวนมากขึ้นหรือน้อยลง การดำเนินงานนั้นมีอุปสรรคใดบ้างที่ธุรกิจจะต้องแก้ไข ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยในการตัดสินใจต่อการดำเนินงานและบริหารงานเป็นอย่างดี ทั้งจะมีประโยชน์มากต่อการจัดทำงบการเงินโดยประมาณ

การจัดทำงบการเงินโดยประมาณของธุรกิจทั่ว ๆ ไป มักจะเริ่มที่ประมาณการยอดขายขึ้นก่อน (Sale Forecast) ซึ่งคาดคะเนว่าแนวโน้มการขายจะเป็นอย่างไร มีส่วนร่วมในตลาด (Market Share) ใดมากหรือน้อย และต่อจากนั้นจะเป็นการประมาณการผลิตสินค้า ต้นทุนสินค้า และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วจัดทำงบการเงินโดยประมาณ เพื่อพิจารณาว่าผลการดำเนินงานของธุรกิจในอนาคต เป็นไปในลักษณะใดมีกำไรหรือขาดทุน กำไรที่ได้รับเมื่อเทียบแล้วเป็นร้อยละเท่าใดของยอดขาย หรือหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของเจ้าของธุรกิจนั้นจะคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ หรือว่าเมื่อลงทุนไปแล้วในระยะเวลาที่ปีจึงจะได้ผลตอบแทนคืนทุนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นข้อที่ผู้ลงทุนทั้งหลายต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ก็เช่นเดียวกันกับหน่วยธุรกิจอื่น คือ จะต้องมีการจัดทำประมาณการรายได้และงบการเงินโดยประมาณ และมีลักษณะการดำเนินงานที่พิเศษออกไปจากการดำเนินงานของธุรกิจบ้าง เช่น ทางด้านการจัดสายงานและวัตถุประสงค์ คือ องค์การโทรศัพท์ฯ เป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้สังกัดของกระทรวงคมนาคม ซึ่งให้บริการด้าน

สาธารณูปโภคเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การดำเนินงานส่วนใหญ่จึงคล้ายคลึงกับของทางราชการ และมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์การโทรศัพท์ฯ อย่างชัดเจนที่ไม่อาจจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ได้โดยง่าย ดังระบุไว้ในพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 มาตรา 6 ดังนี้ " เพื่อจัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของกิจการโทรศัพท์ เพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน และดำเนินการอื่นเกี่ยวกับกิจการโทรศัพท์และธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องกันหรือเป็นประโยชน์แก่กิจการโทรศัพท์"

การให้บริการด้านโทรศัพท์และโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนนั้น องค์การโทรศัพท์ฯ มีหลักการดำเนินงาน โดยสังเขปดังนี้

1. ปรับปรุง ส่งเสริมบริการโทรศัพท์ในทางคุณภาพให้มีสมรรถภาพ สามารถให้ความสะดวกในการติดต่อได้รวดเร็วและแน่นอน
2. ขยายกิจการและเพิ่มเติมบริการโทรศัพท์ในทางปริมาณ ให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของประชาชน
3. พยายามขจัดอุปสรรคข้อขัดข้องในการใช้โทรศัพท์ให้น้อยลง
4. คัดอัตราค่าบริการพอสมควร

ดังนั้นผลของการดำเนินงานจึงไม่ใช่มีวัตถุประสงค์แต่เพียงมุ่งหวังให้ได้กำไรมากเท่านั้น แต่จะต้องมุ่งให้บริการแก่ประชาชนผู้ใช้โทรศัพท์ได้รับความสะดวกในการติดต่อโทรศัพท์ และด้านบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์ ทั้งยังจะต้องขยายกิจการโทรศัพท์ให้กว้างขวาง และคัดอัตราค่าบริการโทรศัพท์แต่เพียงสมควรอีกด้วย ลักษณะดำเนินงานที่พิเศษอีกประการหนึ่ง คือ ทางด้านการวางแผนงาน องค์การโทรศัพท์ฯ มีการจัดทำแผนการลงทุนขยายโทรศัพท์ ระยะ 5 - 8 ปี ว่าจะมีโครงการลงทุนเท่าใดในแต่ละปี และมีการขยายเลขหมายโทรศัพท์ เพิ่มขึ้นอีกเท่าใด ซึ่งเรียกว่า "รายจ่ายลงทุนตามโครงการ (Construction Program)" แล้วจึงประมาณการรายได้ที่จะเกิดขึ้น โดยการนำเอาจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่คาดว่าจะมีผู้ใช้ (Forecast Line Connected) เป็นหลักในการประมาณ ต่อจากนั้นจึงประมาณการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ โดยใช้จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่คาดว่าจะมีผู้ใช้เป็นเกณฑ์ในการประมาณ เช่น

เดียวกัน แล้วจึงจัดหางบการเงินโดยประมาณเพื่อพิจารณาว่า ถ้ามีการลงทุนตามโครงการดังกล่าวแล้ว ผลการดำเนินงานจะเป็นไปในรูปใด เงินทุนที่มีเพียงพอต่อรายจ่ายลงทุนตามโครงการหรือไม่ ถ้าไม่พอจะสามารถหาแหล่งเงินทุนจากที่ใดได้บ้าง และโดยวิธีใดเป็นต้น

โดยที่ปัจจุบันนี้กิจการทางคานโทรศัพทได้ขยายตัวอย่างมาก และนับวันก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้แม้ว่าจะมีการลงทุนขยายงานเพิ่มขึ้น โดยการทำเป็นโครงการทุก ๆ ช่วง 5 ปี และโครงการเสริมเพิ่มเติมในระหว่างช่วงดังกล่าวแล้วก็ตาม ก็ยังไม่ทันต่อความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการโทรศัพทอยู่นั้นเอง เพราะว่าการขยายงานลงทุนในแต่ละปีนั้น สามารถเพิ่มเลขหมายโทรศัพทได้เป็นจำนวนที่ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้โทรศัพทของประชาชนที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี เมื่อรวมกับความต้องการเดิมที่ยกยอกมาจากปีก่อน ๆ จะทำให้ยอดความต้องการสะสมมากยิ่งขึ้น สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือ องค์การโทรศัพทฯ ขาดแคลนเงินทุนที่จะขยายงาน เฉพาะกำไรที่ได้รับจากการดำเนินงานกิจการโทรศัพทในแต่ละปีนั้นเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนเงินลงทุนของแต่ละโครงการ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายยกเว้นช่วยเหลือทางการเงินให้แก่องค์การโทรศัพทฯ อีกด้วย เพราะถือว่าเป็นรัฐวิสาหกิจที่ยังสามารถดำเนินกิจการได้กำไร ดังนั้นการหาเงินมาลงทุนขยายงานจึงทำได้แต่เพียงอย่างเดียว คือ โดยการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สำหรับในประเทศได้แก่ การกู้เงินจากกระทรวงการคลังหรือการออกพันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท ส่วนทางด้านจากแหล่งเงินกู้ต่างประเทศ มีแหล่งเงินกู้ที่สำคัญ เช่น ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ และธนาคารเอกซปอร์ต-อิมพอร์ตแห่งประเทศไทย เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 การสำรวจและการประมาณอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กระทำมาแล้ว

ในการประมาณการรายได้ จำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลหลายประการด้วยกัน ที่มีการประมาณการหรือคาดคะเนขึ้นไว้แล้ว มาใช้และเป็นพื้นฐานในการคำนวณและประมาณการรายได้ ซึ่งแยกได้ดังต่อไปนี้

1.2.1 การคาดคะเนความต้องการโทรศัพท์ (Subscriber Demand Forecast)

การคาดคะเนความต้องการโทรศัพท์ มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นจุดเริ่มต้นและเกี่ยวข้องกับงานทุกประเภท เพื่อที่จะวางแผนขยายงานของกิจการโทรศัพท์ซึ่งจำเป็นต่ออาศัยตัวเลขคาดคะเนที่แน่นอนและใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อทราบจำนวนเลขหมายของผู้ที่ต้องการใช้โทรศัพท์ก่อนเริ่มดำเนินงานทางด้านอื่น ๆ ต่อไป เพราะการคาดคะเนมีผลกระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานต่อไปในอนาคต หากตัวเลขที่ปรากฏออกมาเป็นตัวเลขที่คาดคะเนไว้สูงจากความเป็นจริงมาก การขยายงาน การลงทุน และอุปกรณ์ที่จะติดตั้งล่วงหน้าเกินแก่ความต้องการก็จะทำให้สูญเสียค่าใช้จ่ายดำเนินการ เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าอาคาร ค่าบำรุงรักษา ฯลฯ ซึ่งเป็นการลงทุนมากโดยไม่ได้ผลประโยชน์คืนมาในเวลาอันควร และในทำนองเดียวกัน ถ้าหากว่าการคาดคะเนความต้องการโทรศัพท์ต่ำกว่าความเป็นจริงอย่างมากแล้ว ก็จะเป็นผลทำให้การขยายงานมีจำนวนน้อย การให้บริการโทรศัพท์แก่ประชาชนก็จะไม่เพียงพอ กิจการโทรศัพท์มีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง คือ ไม่สามารถโยกย้ายถ่ายเทเลขหมายโทรศัพท์ที่มี หรืออยู่ในชุมสายหนึ่งไปใช้อีกชุมสายหนึ่งได้ในทำนองเดียวกับสายที่วางไว้แล้วในบริเวณพื้นที่หนึ่งก็ไม่สามารถโยกย้ายไปยังอีกที่หนึ่งได้ แม้จะทำได้บ้างในบางกรณี แต่ก็จะไม่ประหยัดอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการคาดคะเนที่ดีที่สุด แม้จะต้องลงทุนค่อนข้างมากก็ตาม เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวเลขที่มีผลถูกต้องมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ไว้ใช้สำหรับการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ต่อไป

ปัจจัยที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความต้องการใช้โทรศัพท์ที่สำคัญมากที่สุดก็คือ สภาพการเมืองและภาวะทางเศรษฐกิจ เพราะจะเห็นได้ว่าประเทศใดซึ่งไม่มีความมั่นคงทางการเมือง ความผันผวนทางการเมืองจะเป็นสาเหตุที่ทำให้การประกอบธุรกิจการค้า การลงทุนหยุดชะงักลงทันที ทั้งนี้ผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถที่ขยายกิจการของตนได้ หรืออาจเลิกดำเนินกิจการที่กระทำอยู่เพื่อไม่ต้องการเสี่ยงกับความไม่แน่นอน ทำให้ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศระส่ำระสาย

ความต้องการโทรศัพท์จะมีจำนวนน้อยของค่าย

เมื่อโลกที่ตามีสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำลง ย่อมมีผลถึงฐานะของประชาชน ทั้งประเทศด้วย จำนวนตัวเลขการว่างงานของประชาชนจะมีมากขึ้น ฐานะของประชาชนซึ่งเดิม อาจมีเงินพอใช้สำหรับเป็นค่าชดเชยโทรศัพท์เครื่องหนึ่งก็จะต้องลดค่าใช้จ่ายในด้านนี้ลง เนื่องจากค่าติดตั้งโทรศัพท์ในปัจจุบันสูง ประชาชนย่อมต้องคำนึงถึงความจำเป็นในด้านการครองชีพมากกว่า จึงทำให้ความต้องการโทรศัพท์ที่มีจำนวนน้อยลงไปได้อีกทางหนึ่ง

ในทางตรงกันข้าม ถ้าสภาพทางการเมืองแสดงให้ผู้นับถือระบอบประชาธิปไตยในประเทศ เห็นความมั่นคงก็จะทำให้มีการขยายกิจการใหญ่โตขึ้น ความจำเป็นทางด้านโทรศัพท์ที่มีมากขึ้น เช่นเดียวกัน และเมื่อเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นเป็นที่ดึงดูดใจให้ผู้นลงทุนจากภายนอกประเทศ มุ่งให้ความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจของประเทศก็จะรุ่งเรือง เป็นผลทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มมากขึ้น ทั้งมีผลถึงประชาชนในประเทศมีงานทำ และมีฐานะทาง เศรษฐกิจภายในครอบครัวดี และเป็นสิ่งที่แน่นอนว่า ความต้องการโทรศัพท์ย่อมมีมากขึ้นด้วย จึงเห็นได้ว่า สภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจมีผลกระทบกระเทือนต่อความต้องการใช้โทรศัพท์ อย่างมากทีเดียว

สรุปได้ว่า การคาดคะเนความต้องการใช้โทรศัพท์ ถือเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการ ขยายงาน วางแผนงาน ทางด้านการลงทุนของโทรศัพท์ เพราะเป็นสิ่งที่พิจารณาได้ว่าควรจะมีให้มีอุปกรณ์เครื่องชุมสาย จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ เท่าใด ๗ ที่ใด จึงจะเพียงพอกับความ ต้องการใช้โทรศัพท์ของประชาชน ทั้งยังเป็นการทำให้ทราบอีกว่า สมควรริบขยายโทรศัพท์ ในระยะเวลาใดบ้างและทางด้านไหน จึงจะทำให้ผู้ใช้โทรศัพท์ได้รับประโยชน์จากการบริการ โทรศัพท์มากที่สุด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อฐานะเศรษฐกิจโดยรวม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการคาดคะเนความต้องการใช้โทรศัพท์เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ใช้เป็นหลักในการ วางแผนงานระยะยาว จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนแก้ไข ให้สอดคล้องกับภาวะที่เปลี่ยนแปลง ความความเป็นจริงเป็นระยะ ๆ ไป ทั้งนี้เพื่อให้อข้อมูลพื้นฐานนี้ใกล้เคียงต่อความจริงมากที่สุด เท่าที่จะทำได้

การคาดคะเนความต้องการโทรศัพท์ในขั้นแรกทำการคาดคะเนรวมทั้งประเทศโดย แยกเป็นเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค ต่อจากนั้นทำการคาดคะเนแยกย่อยออกเป็นราย

ชุมสายอีกทีหนึ่ง เพื่อสะดวกต่อการกำหนดเลขหมายที่มีและเลขหมายที่ใช้ (Line Capacity and Line Connected) สำหรับใช้ในการประมาณการรายได้ ต่อไป

ตารางที่ 1.1 แสดงตัวเลขความต้องการโทรศัพท์ที่คาดคะเนไว้ แยกตามเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาคเท่านั้น ส่วนที่แยกตามชุมสายทั้งของเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค จะไม่แสดงไว้

1.2.2 รายจ่ายลงทุนตามโครงการ (Construction Program)

การขยายงานต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาถึงขอบเขตของเงินที่จะลงทุนโดยการตั้งงบประมาณไว้ว่าการลงทุนแต่ละประเภทในแต่ละปีมีเงินลงทุนเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งทำให้มีประโยชน์ต่อการประมาณการรายได้ เพราะจะทราบถึงการขยายเลขหมายโทรศัพท์ที่เพิ่มขึ้นจากการสร้างชุมสายโทรศัพท์ชั้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงขนาดชุมสายเดิม ให้มีเลขหมายเพิ่มมากขึ้น และจะให้นำจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ดังกล่าวไปเป็นพื้นฐานในการประมาณการรายได้ของกิจการโทรศัพท์ มีรายจ่ายลงทุนตามโครงการดังนี้

1.2.2.1 โครงการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ.

2515 - 2522 (โครงการ พศท. 2515 - 2522) ความมุ่งหมายเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 3

พ.ศ. 2515 - 2519 ที่ต้องยืกระยะเวลาของโครงการออกไปอีก 3 ปี ก็เป็นเพราะวิกฤติการณ์น้ำมันและภาวะเศรษฐกิจของโลก ที่เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. 2517 - 2518 การดำเนินงานตามโครงการแยกเป็น 3 โครงการด้วยกัน และมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) โครงการขยายกิจการโทรศัพท์นครหลวง พ.ศ. 2515 - 2522 (โครงการ ขทน. 2515 - 2522) โครงการนี้เมื่อสำเร็จตามเป้าหมายจะทำให้เขตโทรศัพท์นครหลวง มีชุมสายโทรศัพท์รวมทั้งสิ้น 40 ชุมสาย และมีเลขหมายโทรศัพท์ (Line Capacity) รวม 315,684 เลขหมาย

2) โครงการขยายกิจการโทรศัพท์ภูมิภาค พ.ศ. 2515 - 2522

ตารางที่ 1.1 แสดงตัวเลขการคาดคะเนความต้องการโทรศัพท์
ในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค ทั้งแต่ปีงบประมาณ 2519 - 2527

ปี	ความต้องการโทรศัพท์					
	เขตโทรศัพท์ นครหลวง	เพิ่ม ร้อยละ	เขตโทรศัพท์ ภูมิภาค	เพิ่ม ร้อยละ	รวม	เพิ่ม ร้อยละ
2519	334,197	-	191,831	-	526,028	-
2520	361,027	8.02	204,810	6.77	565,847	7.56
2521	393,164	8.90	217,501	6.19	610,665	7.92
2522	425,171	8.14	230,181	5.82	655,352	7.31
2523	459,331	8.03	243,171	5.64	702,502	7.19
2524	494,761	7.71	255,851	5.21	750,612	6.84
2525	531,751	7.47	268,531	4.95	800,282	6.61
2526	574,291	7.99	281,212	4.72	855,503	6.90
2527	631,720	9.99	298,202	6.04	929,922	8.69

ที่มา

หน่วยกิตตามและคาดคะเนความต้องการ
กองวางแผนและโครงการ
สำนักวางแผนและโครงการ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

(โครงการ ขทก. 2515 - 2522) เมื่อบรรจุเป้าหมายจะทำให้
ทั่วประเทศมีชุมสายโทรศัพท์อัตโนมัติทั้งหมด จำนวน 150 ชุมสาย
โดยติดตั้งอุปกรณ์ชุมสาย 82 แห่ง และมีเลขหมายโทรศัพท์รวม
106,700 เลขหมาย

- 3) โครงการขยายกิจการโทรศัพท์ทางไกล พ.ศ. 2515 - 2522
(โครงการ ขทก. 2515 - 2522) เมื่อสำเร็จตามเป้าหมาย
จะทำให้สามารถติดตั้งโทรศัพท์ทางไกลได้ทุกแห่งที่มีชุมสายโทรศัพท์
ทั่วประเทศ โดยมีวงจรโทรศัพท์ทางไกลทั้งหมดประมาณ 4,600
วงจร และเริ่มใช้โทรศัพท์ทางไกลระบบอัตโนมัติขึ้นซึ่งคาดว่าจะ
เริ่มทยอยเปิดใช้ตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นไป

โครงการ พศท. 2515 - 2519 ใช้งบประมาณไปบ้างแล้ว ดังนั้นรายละเอียด
ที่แสดงในตารางที่ 1.2 แสดงให้เห็นถึงรายจ่ายที่จ่ายไปแล้ว ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนถึงปี
2518 และคาดคะเนรายจ่ายที่จะจ่ายต่อไปจนถึงโครงการ

1.2.2.2 โครงการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ.

2520 - 2527 จัดทำเพื่อให้ออกคล่องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติระยะที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2524 สาขาที่คั่งงิน

โครงการออกไป 3 ปี เพราะรัฐบาลประสงค์จะให้ พศท. ขยายงาน
ให้เต็มที่ ซึ่ง พศท. บินดีตอบสนองนโยบาย แต่ก็ไม่สามารถจะดำเนินการ
ให้ไ้ได้ตามระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนา เพราะเกิดปัญหาเรื่องฐานะ
การเงินยังไม่เพียงพอที่จะลงทุน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องขยายระยะ
เวลาของโครงการให้ยาวออกไปอีก โครงการนี้กำลังรออนุมัติจาก
คณะรัฐมนตรี เป้าหมายของโครงการมีดังนี้

- 1) ขยายเลขหมายโทรศัพท์ในเขตโทรศัพท์นครหลวงเพิ่มขึ้นจากของ
โครงการ ขทก. 2515 - 2522 อีกเป็นจำนวนประมาณ
223,200 เลขหมาย
- 2) ขยายเลขหมายในเขตโทรศัพท์ภูมิภาคเพิ่มขึ้นจากของโครงการ
ขทก. 2515 - 2522 อีกจำนวนประมาณ 74,400 เลขหมาย

ตารางที่ 1.2

แสดงรายจ่ายลงทุนตามโครงการ พศ. 2515 - 2522

(ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณที่ ได้รับอนุมัติ	จ่ายจริงถึง ปีงบประมาณ 2518	ประมาณจ่ายในปีงบประมาณ			
			2519	2520	2521	2522
รายจ่ายลงทุนตามโครงการ						
- นครหลวง						
อุปกรณ์เครื่องชุมสายทองถิ่น	483.4	210.4	117.2	122.7	33.1	-
ค่าเคเบิลทองถิ่น	543.4	173.1	173.8	195.0	0.8	0.7
ค่าสายผ่าน	738.5	76.8	246.2	290.1	125.4	-
ค่าหอรอยสาย	230.5	98.3	61.4	69.0	0.9	0.9
ค่าเครื่องโทรศัพท์	219.0	34.3	51.6	40.6	55.7	36.8
รวม	2,214.8	592.9	650.2	717.4	215.9	38.4
- ภูมิภาค						
อุปกรณ์เครื่องชุมสายทองถิ่น	363.8	100.1	77.6	113.5	64.5	8.1
ค่าเคเบิลทองถิ่น	200.0	69.4	68.0	54.3	7.0	1.3
ค่าหอรอยสาย	17.9	5.7	8.3	3.9	-	-
ค่าเครื่องโทรศัพท์	65.0	40.2	10.8	9.0	5.0	-
รวม	646.7	215.4	164.7	180.7	76.5	9.4

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

แสดงรายจ่ายลงทุนตามโครงการ พศ. 2515 - 2522

(ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณที่ ได้รับอนุมัติ	จ่ายจริงถึง ปีงบประมาณ 2518	ประมาณจ่ายในปีงบประมาณ			
			2519	2520	2521	2522
- ทางไกล						
อุปกรณ์เครื่องขยายทางไกล	245.2	-	35.3	79.4	78.8	51.7
อุปกรณ์ค่อนานทางไกล	897.6	6.0	27.8	214.6	335.4	313.8
รวม	1,142.8	6.0	63.1	294.0	414.2	365.5
- อื่น ๆ						
ที่ดินและอาคาร	738.0	147.4	215.4	290.0	80.7	4.5
วิศวกรที่ปรึกษา	46.0	18.4	6.9	6.9	6.9	6.9
ยานพาหนะ	89.5	11.3	31.6	41.6	5.0	-
ปรับปรุงงาน	80.3	-	2.4	72.1	5.6	0.2
เบ็ดเตล็ด	41.1	1.8	8.0	9.5	11.1	10.7
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามโครงการ	192.8	89.2	31.8	29.8	23.0	19.0
รวม	1,187.7	268.1	296.1	449.9	132.3	41.3
ยอดรวม	5,192.0	1,082.4	1,174.1	1,642.0	838.9	454.6
- สำรองราคาตามโครงการ	594.9	-	63.5	237.7	172.8	120.9
รายจ่ายลงทุนตามโครงการ	5,786.9	1,082.4	1,237.6	1,879.7	1,011.7	575.5

- 3) ขยายจำนวนวงจรโทรศัพท์ทางไกลในเส้นทางที่มีอยู่เดิม ให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอที่จะให้บริการโทรศัพท์ทางไกลที่ดี พร้อมทั้งขยายการบริการโทรศัพท์ทางไกล ออกไปยังชุมชนชนบทที่ยังไม่ได้รับบริการโทรศัพท์อีกประมาณ 133 อำเภอ
- 4) ดำเนินการเพิ่มบริการโทรศัพท์สาธารณะทั่วประเทศ ในเขตที่มีการบริการโทรศัพท์ โดยให้บริการประชาชนประมาณ 500 คน ที่อยู่ในเขตชุมชนชนบทสามารถใช้บริการโทรศัพท์สาธารณะได้อย่างน้อย 1 เครื่อง ภายในระยะทางที่เหมาะสม
- 5) ดำเนินการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลสาธารณะทั่วประเทศในเขตที่มีการบริการโทรศัพท์ โดยให้บริการประชาชนประมาณ 50,000 คน ที่อยู่ในเขตชุมชนชนบทสามารถใช้บริการโทรศัพท์ทางไกลสาธารณะได้อย่างน้อย 1 เครื่อง ภายในระยะทางที่เหมาะสม

สำหรับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การโทรศัพท์ฯ พ.ศ. 2520 - 2527 (โครงการ พศท. 2520 - 2527) มีการประมาณจ่ายตั้งแคบปีงบประมาณ 2520 ถึง 2527 ดังแสดงในตารางที่ 1.3

1.2.3 แผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการ (Implementation Schedule)

แผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการ เป็นสิ่งช่วยในการประมาณการรายได้ค่อนข้างมาก เพราะแผนกำหนดงานแล้วเสร็จจะระบุไว้ว่า มีการเปิดชุมสายใหม่ขึ้น ณ ที่ใด ใช้งานเมื่อใด หรือว่าการขยายเลขหมายเพิ่มขึ้นของชุมสายเดิมเสร็จสิ้นเมื่อใด ทำให้ทราบว่าเมื่อถึงเวลานั้นแล้วแต่ละชุมสายจะมีจำนวนเลขหมายที่มี (Line Capacity) เท่าใด ซึ่งมีประโยชน์ในการประมาณจำนวนเลขหมายที่ใช้ (Line Connected) และนำไปใช้ในการประมาณการรายได้ต่อไป

แผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการ แยกเป็นของโครงการ พศท. 2515 - 2522 และโครงการ พศท. 2520 - 2527 โดยแยกตามชุมสายของเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค ตัวอย่างแสดงให้เห็นจำนวนเลขหมายที่มีเฉพาะชุมสายในเขตโทรศัพท์นครหลวงดังในตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.3

ตารางแสดงประมาณรายจ่ายลงทุนตามโครงการ พศ. 2520 - 2527

(ทั้งนี้งบประมาณ: 2520 - 2527)

(ล้านบาท)

รายการ	งบประมาณ ทั้งสิ้น	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527
1. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	405.3	0.1	0.1	33.4	153.4	152.6	50.1	15.6	-
2. ค่าเครื่องขุดสายโทรศัพท์	1,898.8	-	64.4	134.7	509.6	426.5	317.5	258.3	187.7
3. ค่าอุปกรณ์คอนกรีต	2,085.8	0.9	11.0	192.9	569.9	513.6	331.0	378.9	87.6
4. ค่าเครื่องอุปกรณ์ทางไกล	1,078.1	0.1	45.4	118.5	256.7	180.7	179.9	147.0	149.9
5. ค่าอุปกรณ์เครื่องปลายทาง	440.0	-	-	-	15.7	72.2	96.5	107.6	148.0
6. ค่ายานพาหนะ	102.6	-	-	19.2	15.8	41.1	15.9	10.5	-
7. ค่างานและอุปกรณ์เบ็ดเตล็ด	40.0	2.0	3.0	5.0	5.0	5.0	6.7	6.7	6.6
8. ค่าใช้สอยเพื่อดำเนินงานตามโครงการ	205.0	3.0	4.0	15.0	31.0	38.0	38.0	38.0	38.0
9. ค่ารองราคา	1,773.7	-	15.4	82.2	304.5	377.1	342.7	383.9	267.8
รวม	8,029.3	6.1	143.3	600.9	1,861.6	1,806.8	1,378.3	1,346.5	885.6

ตารางที่ 1.4 แสดงแผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการ พศท. 2515 - 2522 และ 2520 - 2527

ของเขตโทรศัพท์นครหลวง แยกเป็นกลุ่มสาย

ชื่อกลุ่มสาย	จำนวนเลขหมายที่มี เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ พศท. 2515-2522	กำหนดแล้วเสร็จ		จำนวนเลขหมายที่มี เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ พศท. 2520-2527	กำหนดแล้วเสร็จ	
		ไตรมาส ที่	ปีงบประมาณ		ไตรมาส ที่	ปีงบประมาณ
ถนนตก	3,250	-	-	5,000	4	2524
สำราญราษฎร์	30,000	4	2520	40,000	3	2527
สุรวงศ์	30,000	4	2520	36,000	2	2526
สามเสน	5,000	2	2521	10,000	3	2527
เพลินจิต	20,000	-	-	26,000	3	2525
ขนบุรี	20,800	4	2520	20,800	-	-
พหลโยธิน	15,800	3	2519	20,000	3	2527
กรุงเกษม	20,000	-	-	20,000	-	-
ชัยพฤกษ์	20,000	-	-	20,000	-	-
ทุ่งมหาเมฆ	11,000	-	-	20,000	2	2526
สาทรประคิมบุรี	3,250	-	-	5,000	4	2527
งามวงศ์วาน	5,300	-	-	15,000	2	2525
พระประแดง	3,000	-	-	10,000	3	2525
คอนเมือง	3,100	-	-	7,000	4	2527
บางนา	10,300	4	2520	15,000	3	2527
บางเขน	5,400	-	-	10,000	2	2524
บางแค	6,450	4	2520	10,000	4	2527
ดาวคะนอง	8,300	4	2520	14,000	2	2526
บางซื่อ	10,000	3	2519	13,000	4	2527
บางพลัด	8,000	-	-	11,000	2	2424
คลองจั่น	8,000	4	2520	15,000	2	2526
อินทามระ	6,350	4	2520	10,000	2	2524
ปู่เจ้าสมิงพราย	5,000	4	2520	7,000	4	2524
หนองแขม	1,184	-	-	2,000	4	2525
สมุทรปราการ	5,000	4	2520	5,000	-	-

ตารางที่ 1.4 (ต่อ) แสดงแผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการ พศท. 2515-2522 และ 2520-2527 ของเขตโทรศัพท์นครหลวง แยกเป็นชุมชนสาย

ชื่อชุมชนสาย	จำนวนเลขหมายที่มีเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ พศท. 2515 - 2522	กำหนดแล้วเสร็จ		จำนวนเลขหมายที่มีเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ พศท. 2520 - 2527	กำหนดแล้วเสร็จ	
		ไตรมาสที่	ปีงบประมาณ		ไตรมาสที่	ปีงบประมาณ
รังสิต	800	-	-	2,000	4	2526
ปทุมธานี	800	-	-	2,000	4	2526
หัวหมาก	8,000	2	2521	12,000	2	2526
ลาดพร้าว 1	5,000	2	2521	9,000	2	2526
พระโขนง	5,000	4	2520	8,000	4	2524
บางชัน	800	-	-	3,000	4	2525
จรัลสนิทวงศ์	5,000	2	2521	9,000	3	2526
หลักสี่	2,000	4	2520	6,000	2	2524
ปทุมวัน	5,000	2	2521	23,000	4	2524
ภาษีเจริญ	2,000	2	2521	9,000	4	2524
รามอินทรา	800	2	2520	10,000	2	2525
ลาดพร้าว 2	3,000	2	2521	9,000	2	2526
อโศก-ดินแดง	5,000	2	2521	15,000	2	2524
นนทบุรี	3,000	2	2521	5,000	4	2526
ศรอกจันทร์	5,000	2	2521	15,000	2	2524
ดอนนุช 2	-	-	-	800	1	2525
ดอนนุช 1	-	-	-	5,000	3	2525
ปากเกร็ด	-	-	-	2,000	1	2525
สุขุมวิท	-	-	-	11,000	2	2525
หมู่บ้านเศรษฐกิจ	-	-	-	2,000	4	2525
สนามบินดอนเมือง	-	-	-	2,000	2	2525
บางบัวทอง	-	-	-	400	3	2525
ลาดกระบัง	-	-	-	1,000	1	2525
บางพลี	-	-	-	400	4	2525
รวม	315,684			528,800		

1.3 วัตถุประสงค์และข้อจำกัดของการประมาณการรายได้

1.3.1 วัตถุประสงค์ของการประมาณการรายได้

วัตถุประสงค์ในการประมาณการรายได้ ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเพื่อนำไปจัดทำงบการเงินโดยประมาณ สำหรับพิจารณาว่าถ้าได้มีการลงทุนขยายงานตามโครงการที่ตั้งเป้าหมายไว้ รายได้ที่ประมาณไว้จะมีจำนวนที่เพียงพอและคุ้มกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นการพิจารณาถึงขอบเขตหรือความสามารถขององค์การโทรศัพท์ทำในการที่จะลงทุนเพิ่มเติมอีกด้วย เพราะว่าเมื่อทราบถึงผลการดำเนินงานที่ประมาณไว้ในแต่ละปีจากงบการเงินแล้ว ฐานะการเงินขององค์การโทรศัพท์ทำ ก็พอ การลงทุนตามโครงการที่ตั้งไว้ก็สามารถกระทำได้หรืออาจจะมีการลงทุนเพิ่มขึ้นอีก แต่ถ้าหากว่าฐานะการเงินขององค์การโทรศัพท์ทำ ตามที่ประมาณไว้ ไม่สามารถที่จะลงทุนได้ ก็จำเป็นต้องลดการลงทุนหรือขยายระยะเวลาของการลงทุนให้เนิ่นออกไปอีก

005406

1.3.2 ข้อจำกัดของการประมาณการรายได้

ในการประมาณการรายได้ครั้งนี้ ใ้ค่าสำคัญหลักเกณฑ์และสมมติฐานบางประการ เพื่อจะทำให้การประมาณการสามารถกระทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน และนำไปใช้ในการจัดทำงบการเงินได้ทันเวลาที่ต้องการ หลักเกณฑ์และข้อสมมติฐานต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1.3.2.1 แผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการเสร็จตามกำหนดเวลาที่ตั้งเป้าหมายไว้ ข้อสมมติฐานนี้คือว่า การเปิดชุมสายชั้นใหม่หรือการขยายเขตหมายของชุมสายเดิมให้เพิ่มมากขึ้นเสร็จทันตามกำหนดที่ตั้งไว้ทุกชุมสาย ทั้งในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค โดยพิจารณาว่าการลงทุนขยายงานตามโครงการได้ลงทุนไปตามจำนวนที่ประมาณไว้ คือสรุปได้ว่างานทุกอย่างดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ไม่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น

1.3.2.2 ถือว่าอัตราค่าบริการในปัจจุบัน (ที่เปลี่ยนแปลงครั้งหลังสุด คือ เมื่อวันที่ 1 ก.ย. 2518) เป็นหลักเกณฑ์ในการประมาณการรายได้ต่อไป โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

1.3.2.3 ในการคำนวณรายได้อัตโนมัติทุกประเภทจะใช้เลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ย
เป็นเกณฑ์ในการประมาณ ซึ่งเลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ยสามารถคำนวณ
ได้จากการนำเอาเลขหมายที่ใช้ทั้งหมดรวมกับเลขหมายที่ใช้ปลายงวด
แล้วหารด้วยสอง ก็จะออกผลลัพธ์เป็นเลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ยของ
งวดนั้น

1.3.2.4 ใช้สถิติข้อมูลตัวเลขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงในงวดไตรมาสที่ 1 (วันที่ 1
ตุลาคม - 31 ธันวาคม 2518) ของปีงบประมาณ 2519 เป็นหลักเกณฑ์
ในการประมาณการรายได้ เนื่องด้วยเป็นระยะเวลาที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง
ผลิตภัณฑ์ราคาบริการใหม่ในปัจจุบันแล้ว ส่วนข้อมูลก่อน ๆ นั้นจะไม่
นำมาพิจารณา สถิติข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำมาพิจารณาได้แก่จำนวนครั้งที่
เรียกออก รายได้อัตโนมัติที่เกิดขึ้นจากการบริการโทรศัพท์ จำนวนเลขหมาย
ที่ใช้โดยเฉลี่ย ฯลฯ ซึ่งแยกออกตามประเภทผู้เช่าโทรศัพท์ทั้งสิ้นตาม
เขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค

สถิติข้อมูลเหล่านี้ได้นำมาจากหน่วยสถิติ กองเศรษฐกิจและสถิติ ฝ่ายเศรษฐกิจ-
และการเงิน องค์การโทรศัพท์ฯ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประมาณการรายได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการประมาณการรายได้ มีทั้งที่เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

1.4.1 ประโยชน์ทางตรง

เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการประมาณการรายได้โดยตรง คือ

- 1.4.1.1 เกิดการควบคุมและติดตามผลที่เกิดขึ้นจากการประมาณ เพื่อหาข้อแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะรายได้ที่ประมาณไว้ ถือได้ว่าเป็นเป้าหมายหนึ่งที่ องค์การ-โทรศัพท์ฯ ต้องทำให้ได้ตามที่กำหนดหรือใกล้เคียงที่สุด โดยจะต้องเร่งรีบติดตามเลขหมายให้แก่ผู้ขอโทรศัพท์อย่างรวดเร็ว เพื่อทำให้เกิดรายได้ขึ้นมา คือยิ่งติดตามได้เร็วเท่าไรรายได้ก็เกิดมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งถ้าติดตามไม่ได้แล้วรายได้ก็จะลดลง และจะมีผลกระทบกระเทือนถึงในปีต่อ ๆ ไป ไปด้วยตามลำดับ เป็นเหตุให้สถานะการเงินที่ประมาณการไว้ ผิดไปมาก อาจจะมีผลทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงงานหรือโครงการ เพื่อให้ผลของการดำเนินงานอยู่ในขั้นที่น่าพอใจ ดังนั้นการควบคุมและติดตามโดยการใช้ประมาณการรายได้นี้เป็นสิ่งสำคัญมาก ซึ่งอาจทำได้โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบในอันที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จ เพราะแผนงานดังกล่าวจะถูกตรวจสอบอยู่เสมอ ว่าในขณะนั้นงานได้ดำเนินไปตามเป้าหมายหรือไม่ ควรมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น และถ้ามีปัญหาหรือจุดบกพร่องต่าง ๆ เกิดขึ้น ก็จะแก้ไขให้ดีขึ้น เพราะเมื่อทราบถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่งานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย มีอุปสรรคขัดข้องจะแก้ไขหัดแก้ต่าง ๆ ทางด้านการบริหารมาช่วยในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ว่ามีจุดบกพร่องอย่างไร ที่หน่วยไหนจะแก้ไขปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการค้า เป็นงานมาก

ดังตัวอย่าง เช่น รายได้ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำไปเทียบกับที่ประมาณไว้ และมีจำนวนที่สูงกว่า ก็จะต้องหาสาเหตุว่าเป็นเพราะวิธีการประมาณนั้นได้ประมาณการไว้ต่ำ (Underestimated) โดยประมาณจำนวนรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายนิคมความจริงไปคือ ต่ำกว่าจากที่เกิดขึ้นจริงมาก เพราะตามที่เกิดขึ้นจริงนั้น ประชาชนเห็นความสำคัญของโทรศัพท์มากจึงได้ใช้บริการมากขึ้น ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นรายได้ที่เกิดขึ้นจริงจึงมากกว่าที่ประมาณ หรือจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าที่ประมาณไว้ เพราะว่าการคิดตั้งเลขหมายไม่เป็นไปตามที่ประมาณ คือ คิดตั้งได้น้อยกว่า ซึ่งพิจารณาต่อว่าอาจจะเนื่องจากอุปสรรคต่าง ๆ ที่โค้งข้อแล้วแต่ของมาไม่ทัน จึงทำให้คิดตั้งไม่ได้ตามกำหนดหรือว่าความสามารถในการคิดตั้งลดลง หรือเกิดอุปสรรคเนื่องจากการมีการขายหุ้นบริษัทผู้เช่าให้แก่ผู้ขอติดตั้งโทรศัพท์ ซึ่งจำหน่ายในอัตราที่สูงเกินไป เป็นเหตุใหญ่ที่จะติดตั้งโทรศัพท์ที่มีฐานะการเงินไม่ดีพอ อาจจะไม่ติดตั้งโทรศัพท์ได้ เพราะต้องเสียค่าซื้อหุ้นบริษัทในอัตราสูงมาก ดังนั้นเมื่อเทียบกับผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับแล้ว เขาอาจเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะติดตั้งจึงทำให้มีการติดตั้งโทรศัพท์น้อยลง เป็นผลทำให้รายได้ลดน้อยลงกว่าที่ประมาณไว้ดังกล่าว

การแก้ไขจำเป็นต้องมีการวางแผนกำหนดอัตราการใช้หุ้นบริษัทผู้เช่าโทรศัพท์ใหม่ โดยมีการแบ่งประเภทผู้ขอติดตั้งแยกเป็น ชุรกิจหรือบ้านพัก ซึ่งพวกชุรกิจอาจจะมียากาสูงกว่าพวกบ้านพัก เพราะชุรกิจมีความจำเป็นที่จะต้องใช้โทรศัพท์มากกว่าพวกบ้านพัก หรือทางด้านความสามารถติดตั้งโทรศัพท์แก้ไขโดยการติดตามการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การติดตั้งรวดเร็วยิ่งขึ้นกว่าเดิมเป็นต้น

- 1.4.1.2 ทำให้วิธีการประมาณมีหลักเกณฑ์ดีขึ้น คือ ได้ใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงเป็นพื้นฐานในการประมาณ ดังนั้นจึงมีความผิดพลาดเกิดขึ้นน้อยลง เพราะตามปกติอัตราการใช้โทรศัพท์ของผู้เช่าโทรศัพท์มักจะไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ยังถือได้ว่าการประมาณการรายได้โดยแยกเป็นรายได้จากการบริการโทรศัพท์แต่ละประเภทนั้นถูกต้องมีเหตุผลตามความเป็นจริงมากกว่าที่ประมาณเป็นยอดรวมรายได้จากการบริการโทรศัพท์ทั้งหมดเลยทีเดียว และการแยกประเภทผู้เช่าโทรศัพท์นั้น

ใช้อัตราร้อยละของการแบ่งประเภทจากที่เกิดขึ้นจริงในภาคไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2519 ซึ่งก็ใกล้เคียงยิ่งขึ้นและเหมาะสมกว่าการตั้งประมาณเอาเองว่าในชุมชนสายโคควรจะมีเลขหมายโทรศัพท์ประเภทใด จึงจะเหมาะสมที่สุด ซึ่งกระทำไต่ยากมาก

1.4.2 ประโยชน์ทางอ้อม

เกิดจากการนำรายได้ที่ประมาณไว้ไปจัดทางการเงินโดยประมาณ และวิเคราะห์ถึงสถานะภาพทางการเงินของงบการเงินนั้น มีประโยชน์ดังนี้

- 1.4.2.1 สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายในหรือต่างประเทศในรูปแบบของเงินบาท เพื่อนำมาช่วยลงทุนตามโครงการ คือ งบการเงินตามที่ประมาณจะแสดงผลการดำเนินงานขององค์การโทรศัพท์ว่าเมื่อได้ลงทุนตามโครงการที่จัดทำนั้นแล้ว มีผลอย่างไร รายได้ที่เกิดขึ้นมีจำนวนเท่าไรที่สำรองไว้ขยายงานเพียงพอที่จะลงทุนตามโครงการนั้นหรือไม่ ถ้ามีจำนวนไม่พอ และไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ ในขณะที่องค์การโทรศัพท์จำเป็นต้องลงทุนขยายงานแล้ว ก็จะทำให้เกิดการขาดเงินทุนในส่วนที่เป็นเงินบาท เพราะตามโครงการลงทุนนั้น ส่วนที่เป็นเงินต่างประเทศจะหาแหล่งเงินกู้ได้ เช่น จากธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา ธนาคารเอ็กซปอร์ต - อิมพอร์ต และกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการแห่งประเทศไทย จึงต้องพิจารณาว่าจะหาเงินทุนส่วนที่ขาดนี้ได้จากวิธีใดบ้าง เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปอย่างราบรื่นไม่ติดขัด เงินทุนจำนวนนี้อาจจะหาได้จากการออกพันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท์ส่วนหนึ่ง ส่วนที่เหลืออาจจำเป็นต้องออกพันธบัตรโทรศัพท์ขายให้แก่ประชาชนทั่วไป หรือจากการกู้ภายในประเทศ โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการให้พร้อมกับรัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกันด้วย เนื่องจากรัฐบาลไม่ช่วยเหลือในการเพิ่มทุนให้องค์การโทรศัพท์

ประโยชน์ข้อนี้สำคัญมาก เพราะถ้ารัฐบาลไม่ตกลงหาเงินทุนให้องค์การโทรศัพท์แล้ว

ก็ขอยินยอมให้องค์การโทรศัพท์ฯ เพิ่มอัตราค่าบริการเพื่อมีเงินทุนมาชยายงาน มิฉะนั้นแล้ว ก็ต้องงดการลงทุนตามโครงการนั้นหรือเลื่อนไป

1.4.2.2 ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าบริการโทรศัพท์ เกี่ยวกับอัตราค่าบริการนี้ กล่าวได้ว่าตั้งแต่เริ่มตั้งองค์การโทรศัพท์ฯ มา มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราค่าบริการน้อยมาก เมื่อเทียบกับบริการประเภทอื่น ๆ แต่ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการลงทุนตามโครงการนั้น มีจำนวนที่สูงมากเพราะราคาของอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจของโลก ดังนั้นเมื่อมีโครงการที่รัฐบาลประสงค์จะให้ดำเนินการ เพราะเป็นบริการสาธารณูปโภคแต่รัฐบาลไม่อยู่ในฐานะจะให้การอุดหนุนด้านการเงินได้ประกอบกับฐานะการเงินขององค์การโทรศัพท์ฯ ไม่อำนวยแล้ว ก็จำเป็นต้ององค์การโทรศัพท์ฯ จะต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรีขอขึ้นอัตราค่าบริการโทรศัพท์ เพื่อจะได้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นพอที่นำไปใช้ลงทุนในการชยายงานได้ต่อไป ประโยชน์ของกฎประมาณการรายได้ข้อนี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อได้จัดทำงบการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้ว คือในงบการเงินโดยประมาณนั้น ได้ใช้อัตราค่าบริการในปัจจุบันเป็นหลักเกณฑ์ในการประมาณ ดังนั้นถ้าปรากฏว่าสถานะภาพทางการเงินแสดงผลการดำเนินงานขององค์การโทรศัพท์ฯ อยู่ในฐานะที่มีกำไรจากการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อภาระที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ หรือมีกำไรที่สำรองชยายงานเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับรายจ่ายลงทุนตามโครงการในแต่ละปีแล้ว จำเป็นต้องพิจารณาเพิ่มอัตราค่าบริการโทรศัพท์ และการที่จะกำหนดว่าอัตราค่าบริการควรจะอยู่ในระดับใด สามารถกระทำได้ด้วยอย่างเช่น ตามวิธีประมาณการรายได้นั้น ได้ประมาณรายได้จากค่าพูดโทรศัพท์ท้องถิ่น โดยการใช้จำนวนครั้งที่เรียกออกคูณกับอัตราค่าบริการ ดังนั้นถ้าต้องการรายได้จำนวนหนึ่ง ซึ่งทำให้ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่พึงสมควร ก็สามารถหาอัตราค่าพูดโทรศัพท์ท้องถิ่นว่าควรจะเป็นเท่าใดได้ เพราะจำนวนครั้งที่เรียกออกยังประมาณไว้มีจำนวนเท่าเดิม เป็นต้น

1.5 วิธีดำเนินการประมาณหรือแผนการประมาณ

วิธีประมาณการรายได้ สรุปได้ดังนี้คือ

1.5.1 ประมาณการจำนวนเลขหมายที่มี (Line Capacity Forecast)

ประมาณแยกตามชุมสายในเขตโทรศัพท์นครหลวงและตามรหัสเขตโทรศัพท์ทางไกล ในเขตโทรศัพท์ภูมิภาค เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2519 - 2527 โดยการใช้แผนกำหนดงานแล้วเสร็จของโครงการ พศ. 2515 - 2522 และโครงการ พศ. 2520 - 2527 ช่วยในการประมาณ

1.5.2 ประมาณการจำนวนเลขหมายที่ใช้ (Line Connected Forecast)

ประมาณแยกตามชุมสายในเขตโทรศัพท์นครหลวงและตามรหัสเขตโทรศัพท์ทางไกล ในเขตโทรศัพท์ภูมิภาค เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2519 - 2527 โดยการใช้ปัจจัยมาช่วยประมาณ ดังนี้

1.5.2.1 แผนกำหนดงานแล้วเสร็จตามโครงการ พศ. 2515 - 2522 และโครงการ พศ. 2520 - 2527

1.5.2.2 ความสามารถในการติดตั้งโทรศัพท์ของแต่ละชุมสายทั้งในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค

1.5.2.3 การคาดคะเนปริมาณความต้องการโทรศัพท์ของแต่ละชุมสายทั้งในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค

1.5.2.4 จำนวนอัตราส่วนของผู้เช่าโทรศัพท์แต่ละประเภทของแต่ละชุมสายทั้งในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค

1.5.3 ประมาณการจำนวนเลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ย (Average Line Connected Forecast)

โดยการนำเอาจำนวนเลขหมายที่ใช้กันไตรมาสรวมกับเลขหมายที่ใช้ปลายไตรมาส แล้วหารด้วยสอง ซึ่งแยกตามชุมสายโทรศัพท์และรหัสเขตโทรศัพท์ทางไกล ของเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาคตามลำดับ

1.5.4 ประมาณการรายไคจากการดำเนินงาน

โดยการนำสถิติข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในไตรมาสที่ 1 (1 ตุลาคม - 31 ธันวาคม 2518) ของปีงบประมาณ 2519 เป็นหลักในการประมาณ เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองค่าบริการใหม่ คือได้เปลี่ยนมาตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2518 จึงถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเป็นตัวแทนข้อมูลที่ดีพอควร เช่น จำนวนครั้งที่เรียกออกต่อเลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ยแยกตามประเภทผู้ใช้โทรศัพท์ของแต่ละชุมสาย รายไคค่าบริการโทรศัพท์อื่นต่อเลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ย รายไคนอกเหนือจากการให้บริการต่อเลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ย เป็นต้น

ในการประมาณการรายไค จะใช้เลขหมายที่ใช้โดยเฉลี่ยมาเป็นพื้นฐานสำหรับประมาณการรายไคที่เกิดขึ้นของแต่ละประเภท ซึ่งจะประมาณเป็นไตรมาส ทั้งแก่งบประมาณ 2519 - 2527 แยกตามเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค และจะประมาณตามประเภทรายไคใหญ่ ๆ ๒ ประเภท คือ รายไคจากการให้บริการ และรายไคนอกเหนือจากการให้บริการ โดยที่ประเภทแรกยังแยกเป็น รายไคค่าใช้บริการโทรศัพท์ท้องถิ่น รายไคค่าใช้บริการโทรศัพท์ทางไกล และรายไคค่าบริการโทรศัพท์อื่น ส่วนรายไคประเภทหลัง แบ่งเป็น รายไคเน็ตเคล็ดและรายไคพิเศษ

สำหรับการประมาณการรายไคในวิทยานิพนธ์นี้ การคำนวณจะแสดงตัวเลขอย่างละเอียด และจะรวมยอดและสรุปเป็นตัวเลขหลักล้านของไตรมาสในแต่ละปี โดยมีทศนิยมเพียงตำแหน่งเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.6 นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้

1.6.1 เลขหมายที่มี (Line Capacity)

หมายถึง ขนาดของจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่มีของแต่ละชุมสาย

1.6.2 เลขหมายที่ใช่ (Line Connected)

หมายถึง จำนวนเลขหมายที่ติดตั้งให้ผู้ใช้โทรศัพท์แล้ว ตามปกติเลขหมายที่ใช่จะมีจำนวนน้อยกว่าเลขหมายที่มี เพราะจะต้องมีการสำรองไว้ประมาณร้อยละ 5 ของจำนวนเลขหมายที่มีทั้งหมด เพื่อไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

1.6.3 ปีงบประมาณ (Fiscal Year)

หมายถึง ปีการบัญชีขององค์การโทรศัพท์ฯ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม จนถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

1.6.4 จำนวนครั้งที่เรียกออกของโทรศัพท์ท้องถิ่น (Number of Local Call)

หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ใช้โทรศัพท์เรียกจากเลขหมายหนึ่งไปยังอีกเลขหมายหนึ่งของแต่ละชุมสายภายในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภายในชุมสายเดียวกันของเขตโทรศัพท์ภูมิภาคใดเป็นผลสำเร็จ โดยมีผู้รับสายซึ่งมีการบันทึกการใช้โทรศัพท์ ณ เลขหมายที่มีผู้เรียกออกไป ยกเว้นการเรียกไปยังหน่วยบริการต่าง ๆ ขององค์การโทรศัพท์ฯ เช่น 0, 13 และ 17 เป็นต้น

1.6.5 จำนวนครั้งที่เรียกทางไกล (Number of Long-Distance Call)

หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ใช้โทรศัพท์เรียกจากเลขหมายหนึ่งไปยังอีกเลขหมายหนึ่งจากชุมสายในเขตนครหลวงไปยังชุมสายในเขตภูมิภาค หรือจากชุมสายในเขตภูมิภาคไปยังชุมสายในเขตนครหลวง หรือไปยังชุมสายในเขตภูมิภาคด้วยกัน โดยเรียกผ่านพนักงานทอหรือควยการหมุนเองสำหรับระบบโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติ

1.6.6 ระบบโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติ (Subscriber Trunk Dialling)

หมายถึง ระบบการกดคีย์โทรศัพท์ทางไกลภายในประเทศที่ผู้ใช้โทรศัพท์สามารถ

หมุนเลขหมายโทรศัพท์ของผู้ที่ต้องการติดต่อใครด้วยตนเอง โดยไม่ต้องผ่านพนักงานคือ

1.6.7 รหัสเขตโทรศัพท์ทางไกล (Area Code)

หมายถึง การแบ่งชุมสายโทรศัพท์ในประเทศออกเป็นหลาย ๆ กลุ่ม ควบคู่กันเพื่อความประหยัดและความสะดวกทางเทคนิค และเพื่อให้ผู้ใช้โทรศัพท์ระหว่างกลุ่มสามารถหมุนโทรศัพท์ติดต่อกันได้โดยอัตโนมัติ จึงจำเป็นต้องกำหนดรหัสเขตโทรศัพท์ทางไกลสำหรับแต่ละกลุ่มดังกล่าว

1.6.8 ผู้เช่าโทรศัพท์ (Telephone Subscriber)

หมายถึง ผู้ที่ทำสัญญาเช่าโทรศัพท์กับองค์การโทรศัพท์ และมีภาระที่จะต้องชำระค่าเช่าและค่าใช้จ่ายโทรศัพท์ให้แก่องค์การโทรศัพท์

1.6.9 ผู้ใช้โทรศัพท์ (Telephone User)

หมายถึง ผู้ที่หมุนโทรศัพท์ติดต่อจากเลขหมายหนึ่งไปยังอีกเลขหมายหนึ่ง โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เช่าโทรศัพท์เสมอไป ก็อาจเป็นบุคคลใดก็ได้ที่เป็นผู้ใช้โทรศัพท์นั้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย